

Реализирахме компактен електромобил

Супер модерното возило бе демонстрирано на 20 септември 2011 г. на площадката пред Корпус №2 „Баждар“. Разработката му е дело

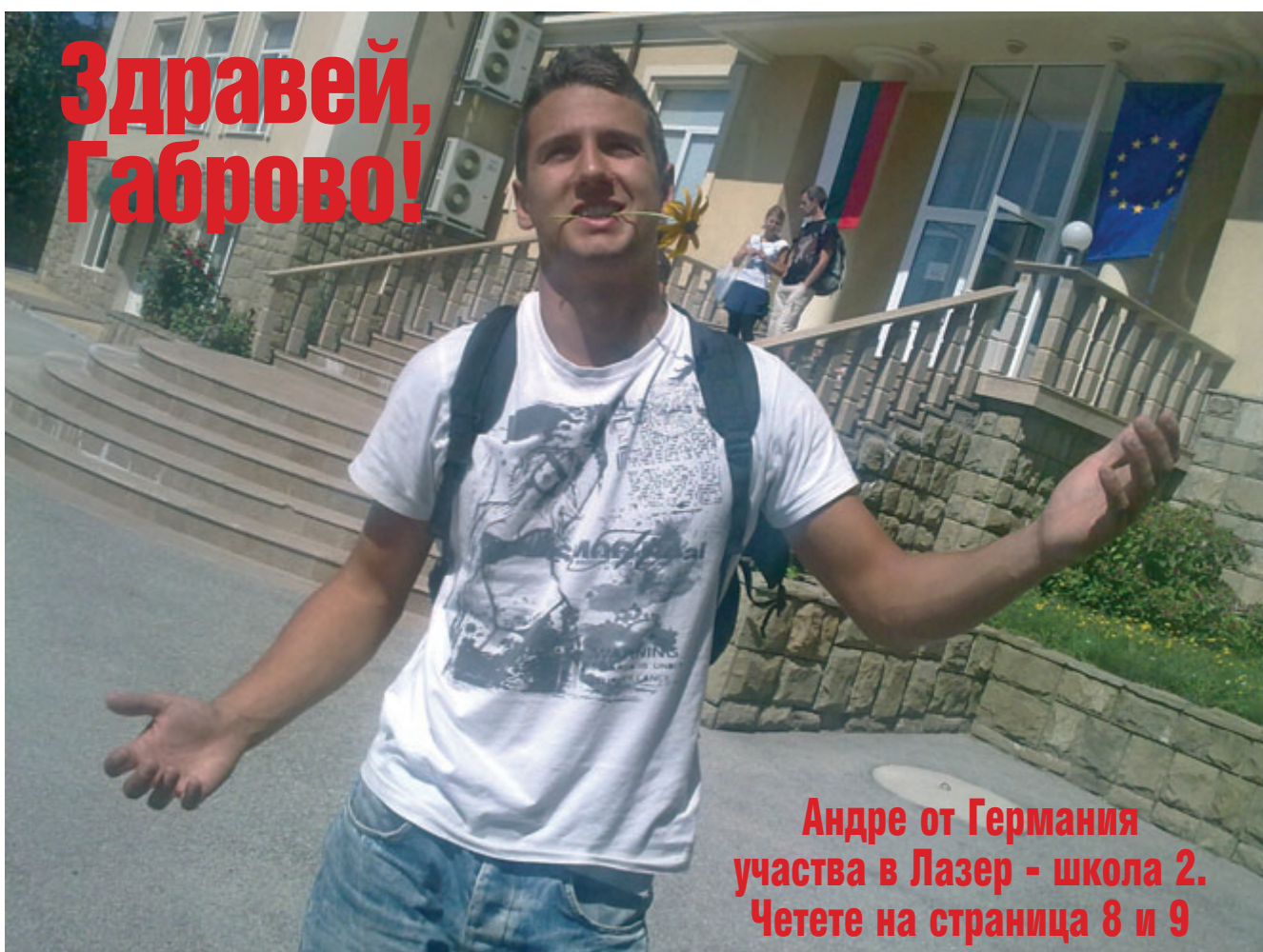
на екип от Университета. В основата ѝ е студентът Янко Такавидов, който с нея защитава дипломна работа за образователно-квалификацион-

ната степен „бакалавър“ на специалността „Електроенергетика и електрообзавеждане“.
на стр. 2

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО

ВЕСТНИК

БРОЙ 4 (24) ОБРАЗОВАНИЕ, ТЕХНОЛОГИИ, НОВИНИ, ФАКТИ ЗА БЪДЕЩЕТО — ГОДИНА V
СЕПТЕМВРИ 2011 г. ISSN 1313-0870 • НАСЛЕДНИК НА „СТУДЕНТСКА ПАНОРАМА“ И „ОГЛЕДАЛО“ • Разпространява се безплатно

Звънецът удари!

Реализирахме компактен електромобил

от стр. 1

В екипа са доц. д-р инж. Свилен Рачев и ас. инж. Любомир Димитров. Електромобилите имат две предимства, казаха те. Първо, че са тихи и не емитират отровни газове при движение. Второ, те са идеално превозно средство в туристически центрове или в промишлени зони, и навсякъде, където не са желани отпадни газове.

Избраното и реализирано техническо решение е със следните особености:

- задвижване с постояннотоков безколлекторен електродвигател с данни: $P_{2n} = 700W$; $U_{1n} = 36V$ DC; $n_n = 520\text{min}^{-1}$; $I_{\text{max}} = 22A$;

- възможност за рекуперация на електрическа енергия;

- конструкция, базирана на три коела, като предните са управляеми, а задното задвижващо;

- използван електрохимичен енергиен източник - оловно-киселинни тягови акумулаторни батерии 3 бр. с $U = 12V$ и $C = 12Ah$ всяка, с оглед сравнително лесното им закупуване от пазара, както и най-разумната понастоящем цена;

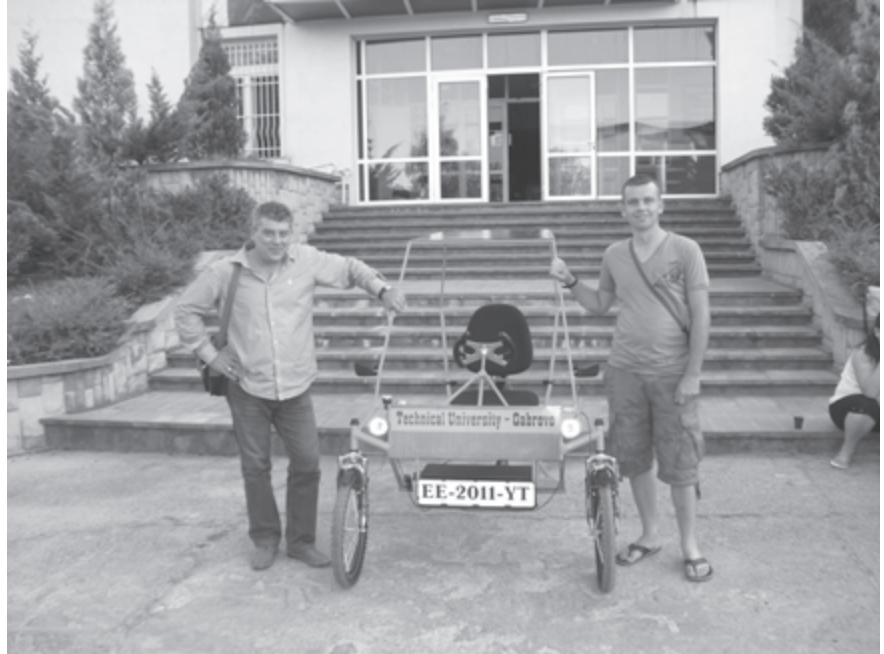
- управление на електродвигателя със специализиран универсален сензорен контролер с параметри: $R_n = 700W$; $U_{1n} = 42V$; $I_{\text{max}} = 22A$;

- максимално допустима маса на електромобила - 140 kg, като се предвижда тегло на водача 70-80 kg;

- осигуряване на пробег от 40 km;

- максимална скорост на движение - 30 km/h;

Мястото на монтиране на акумулаторните батерии е подбрано с оглед зареждането им да става, както върху електромобила, така и извън него. Конструкцията е съобразена с условието за равномерно разпределение на масата на целия електромобил и постигане на срав-

нително добър център на тежестта.

Предвидени са контролно-измервателни уреди, с които да се следят процесите на електрозадвижването и на електромобила като цяло по време на работа в различни режими. Електронен скоростометър отчита скоростта и пробега на електромобила. Амперметър със средна точка, дава информация кога батериите отдават енергия и кога се зареждат от преминалата в генераторен режим електрическа машина (например, движение по надолнище).

При бъдещото развитие на електромобила се предвижда върху тавана да бъдат монтирани два фотоволтаични модула, които ще служат за дозареждане на акумулаторните батерии.

Финансовата страна на реализацията на разработката е благодарение фи-

нансирането на покупката на основните компоненти по договор на доц. д-р Свилен Рачев с УЦНИТ и със средства на катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане“ при ТУ-Габрово.

В Университета електромобилът може да бъде използван многостранно за нуждите на учебния процес. Може да служи за извършване на изследователска дейност по отношение на новите технологии, като транспортно средство за определени цели.

Екипът получи подкрепата на колегите си от Университета и поощрението, че посоката на развитие е вярна. Разбира се, занапред ги очаква още много работа за доусъвършенстването на електромобила. Това е първата стъпка в тази сфера на катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане“ /ECEO/.

Тези, които работят и учат

Ивайло Иванов от Плевен е един от всички студенти в ТУ - Габрово, който е избрал задочната форма на обучение. Сега е в пети курс, специалност „Индустириален мениджмънт“. Отговорник е на курса. Той и колегите му бяха на кафе пред Университетската библиотека. „Специалността говори сама за себе си и за възможностите за добро професионално реализиране“ - заявиха студентите от Кърджали, Дряново, Лом, Асеновград, Казанлък, Велико Търново... Емил Велизаров, Петя Иванова, Юлия Харизанова и Георги Георгиев са задочници - първи курс по специалността „Електроника“. Избрали са ТУ - Габрово заради традициите на Университета.

Звънецът удари!

Приветствие на доц. Дешка Маркова, ректор на Техническия университет в Габрово, към първокурсниците, преподавателите и гостите на тържественото откриване на новата академична учебна година 2011/2012, зала „Възраждане“, 19 септември 2011 г.

Днес е един от най-важните дни за Техническия университет в Габрово. Звънецът удари за начало на новата 2011/12 учебна година и Техническият университет отваря широко врати за всички студенти, но с особено голямо внимание - за вас, първокурсници.

Идеята за създаване на висше училище в град Габрово датира от 40-те години на XIX век. Тя е формулирана от българския просветител и учен Васил Априлов и неговия съратник Николай Палаузов, създателите на първото българско светско училище в Габрово през 1835 год., чийто наследник е днешната Национална Априловска гимназия.

Габровци са будни и предприемчиви хора. Тук през 1895 г. е открито първото техническо училище у нас, днес ПТГ „Д-р Никола Василиади“.

Техническият университет в Габрово е утвърден престижен център за образование и наука, който дава качествено образование. Гаранция за това е институционалната и програмна акредитация, дадени от Националната агенция за оценяване и акредитация на Университета, в структурата на който влизат три факултета - „Електротехника и електроника“, „Машиностроене и уредостроене“ и „Стопански“, с 18 катедри в тях, Технически колеж в град Ловеч и Департамент за езиково и специализирано обучение.

Обучението и научните изследвания в Университета се осъществяват от 230 души високо квалифициран академичен състав, половината от които са хабилитирани доценти и професори. Техническият университет в Габрово разполага със съвременна и добре поддържана материална база. Сградният фонд включва 6 корпуса, спортни и почивни бази с разгъната застроена площ 50000 кв.м. Разширява се и се обновява лабораторната база, създават се лаборатории изцяло оборудвани от водещи иновативни фирми. Обновява се компютърната тех-

ника и софтуерните продукти. Широко се използват информационните и комуникационни технологии в учебния процес и научните изследвания, като се има предвид, че тези специалности се развиват в бакалавърската и в магистърската степен.

Постигнатите резултати са свързани със сътрудничеството на Техническия университет - Габрово с български и чуждестранни висши училища - от една страна, и с бизнеса - от друга. Само рамковите договори за сътрудничество са с 39 чуждестранни университети от 15 страни. Особено активно е участието на Университета в европейските образователни и изследователски програми. Обръщам специално внимание върху възможностите, които дава секторната програма за висше образование в рамките на обучение през целия живот - програма Еразъм. Тя дава възможност студентите, завършили успешно първи курс, да проведат част от своето обучение или практика с продължителност от три месеца до една година в европейско висше училище. Броят на нашите партньори по програмата е 47. Сътрудничеството с бизнеса е не само в основата на успешната научноизследователска дейност в Университета, но и създава много добри условия за практическото обучение на студентите в реална работна среда.

Скъпи първокурсници,

Днес за вас започва нов, важен етап в живота ви. Вие направихте правилния избор на университет, за което ви поздравявам. Предстоят ви много часове упорит труд през четирите години обучение за усвояване на знанията и придобиване на уменията в избраната от вас специалност. Не забравяйте и за миг, че това са най-хубавите години във вашия живот, когато наред с професионалната си подготовка формирате и своя характер, създавате безкористни приятелства, които остават за цял живот.

Използвайте пълноценно своето време като студенти, използвайте всички възможности, които Университетът и град Габрово ви предоставят. А Габрово не е случаен град. В него е открита първата текстилна фабрика - Калпазановата, тук светва първата електрическа крушка. След нея се появяват и първите фабрики за сапун, патрони, кокс. Вие ще живеете в един неголям, но буден град, основоположник на светското и професионалното образование в България. Вие ще учите в един реномиран и уважаван у нас и по света университет, който се гордее с постигнатите резултати и най-вече със своите над 24 хиляди възпитаници, които достойно отстояват реномето му както у нас, така и в чужбина.

На добър час през новата академична година! Нека да е успешна и плодотворна!

Поздравяват ни

Министърът на образованието, младежта и науката Сергей Игнатов

Приемете поздравленията ми по случай откриването на новата академична 2011/2012 година. Днешният празничен ден внася нов импулс в общите ни усилия за по-добро бъдеще на реформиращата ни се образователна система. Мисията на преподавателите и студентите днес, е да формират интелектуален потенциал, който да приобщи нацията ни към бързо развиващия се свят.

Уважаеми колеги и преподаватели, уверен съм, че и занапред ще продължавате да работите за развитието на младите хора, учейки ги да бъдат мислещи личности, способни да правят своя избор и да бъдат полезни на обществото. Надявам се заедно да преодоляваме предизвикателствата, за да осигурим на българските студенти не само качествено образование, но и възможности за успешна професионална реализация, свобода на избор и нови постижения. Пожелавам ви силата на волята и на мисълта, за да изградиме модерно академично образование у нас.

Мариян Костадинов, областен управител на Габрово

В това време, когато исконните човешки ценности се променят, когато думата криза по-често се споменава от думата наука, нека не забравяме, че най-силната и сигурна инвестиция е в образованието. Всяка държава, в частност - икономиката ѝ, започват от ученическия чин, класната стая, преминават през уни-

верситетите, за да достигнат до училището на Живота. Казват, че само този, който неуморно се катери по стръмните пътеки на науката и знанието, достига до сияйните му върхове. Вие, уважаеми преподаватели, сте покорили тези върхове и сте усетили гордостта от усилието. Предайте вашия заряд, енергия и мечти на

ваши студенти, за да могат да посрещат уверено предизвикателствата на бъдещето, вдъхновени от ярките постижения на миналото.

Скъпи студенти, желая ви успешна, изпълнена с емоции и щастлива учебна година. Имайте смели мечти! Бъдете упорити и много енергични!

В понеделник, 3 октомври 2011, министър - председателят Бойко Борисов и министър Сергей Игнатов пристигнаха в Габрово, за да открият новото крило на Националната Априловска гимназия, чието доизграждане бе изоставено повече от десетилетие. В речта си министърът на образованието каза: „В годините на най-тежка криза насочихме половината от средствата на Министерството именно тук, защото знаем, че тази сграда, която е част от Априловската гимназия е първообразът на българското образование, на българските детски градини, на средните училища, на българския университет. Дълбок поклон пред нашите предшественици.“

На тържествената церемония в двора на НАГ присъства доц. Маркова, ректор на Техническия университет в Габрово /създаден също по завета на Васил Априлов/ и зам.-ректорът доц. Лазов.

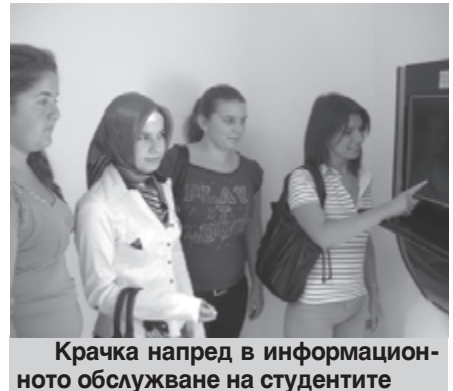
ДОЦ. Д-Р. АНЮТА НИКОЛОВА, ДЕКАН НА ФАКУЛТЕТ СТОПАНСКИ

Кандидатстудентската кампания тази година премина успешно, макар да бе в ситуацията на много трудности в системата на висшето образование, конкретно изменението в Закона за висшето образование, от месец август 2011.

Новото са получените две нови акредитации за специалност „Икономика на търговията“ - за шест години, и на специалностите „ПА“ и „СУ“ с решение от 8 септем-

ври 2011 г., също с добра оценка.

Стопанският факултет може да се похвали с обновена база за обучение. Част от това са мониторите, разположени в учебните корпуси на Университета, чрез които всеки студент може да влезе в информационната система и да направи справка за своето състояние като студент, да получи информация свързана с Университета.

Кракча напред в информационното обслужване на студентите

Добрин Савчев, и.д. кмет на Община Габрово

Добре дошли във възродената зала Възраждане!

Като човек роден в този град и възпитаник на Техническия университет в Габрово, не мога да гледам равнодушно на всяко начало свързано с тази институция в града.

Обръщението ми е най-напред към първокурсниците. Уверявам ви, че в избора ви на учебно заведение **НЯМА ГРЕШКА!** Често успехът на един избор не е свързан с решението, което вземаме, а в онова, което правим след това.

В Габрово, още преди Освобождението, хората осъзнават нуждата от знание. С делото си те стават популярни далеч отвъд пределите на града и на България. Търговци и интелектуалци правят крупни дарения за просветното дело, като градят училища и читалища.

Ще ви разкажа една история. След Освобождението, за по-малко от двадесет години, в Габрово възникват над сто фабрики. Един от тези фабриканти е Иван Колчев Калпазанов, който се счита за основател на текстилната и въобще на индустрията в Габрово. Мотивиран да освободи жените от зависимостта като надомни предачки, които са искали да работят на високи, неконкурентни за това производство цени, създава фабрика, а за девиз избира: „Труд, любов, постоянство!“ Иван Калпазанов, собственик на фабрики, смел човек с финансова власт и възможности да мобилизира човешки ресурс, умира от простуда и преумора докато е участвал лично в разтоварването на оборудването за поредната фабрика.

Пожелавам ви същата смелост и дързост, дори. Само, когато обичаш нещо до краен предел и си готов да станеш зависим от него, тогава имаш смелост да вървиш по определен път и да влагаш ум, мускул и сърце. Разбира се, това изисква сила. Един от мощните извори на сила е знанието. Затова се налага да учим през целия си живот.

Градът, светът, има нужда от вашите идеи.

На Университета пожелавам успешно да постигне средата, диалогът, подходът, за да отключи и най-плахия стремеж за знания и търпението да го удовлетвори!

На добър час и успех на всички!

Те избраха ТУ - Габрово

Айрие Велева от село Градница, е редовен студент по специалността „Индустиален мениджмънт“. Избира Габрово благодарение на приятели, които са завършили Университета. Тя е възпитаник на Професионална гимназия по транспорт и машиностроене. Очаква с лекота да ѝ върви студентството по специалността, да попадне в приятна среда и приятели.

Стилян и Денис са редовни студенти по специалността „Електроника“. И двамата са от Монтана. Завършили са специалност „Хладилна техника“. В Университета също ще са рамо до рамо. Смятат, че изборът им на висше училище и специалност са най-доброто. Чувстват се чудесно в Габрово.

Ивайло Иванов от Ловеч е приет „Стопанско управление“. Убеден е, че след техническата гимназия, новата специалност ще разшири знанията му и ще го подготви за различни професионални сфери.

ГЕОРГИ ЦАНЕВ, ЗАВЪРШИЛ МАГИСТРАТУРА ПО КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ И ТЕХНОЛОГИИ В ТУ - ГАБРОВО, ТРИКРАТЕН РЕПУБЛИКАНСКИ ШАМПИОН ПО МАТЕМАТИКА

Скъпи първокурсници,

Безкрайно се радвам, че избрахте да продължите своето образование в ТУ-Габрово. През тази 2011г. завърших магистратура именно тук, в Габрово, и се гордея с това. Университетът ми даде наистина много - отлична среда за работа, възможност за изява и развитие, възможност за следване по различни европейски програми и проекти, каквато е например програмата „Еразъм“. Работя с много добри преподаватели, с които постигнахме големи успехи.

В ТУ-Габрово успехите са многобройни. Това са високите резултати в различни състезания по математика, олимпиади по физика и други, които де-

монстрираха възпитаниците на Университета.

За периода, в който бях студент, отборът по физика постигна четири отборни трети места и едно индивидуално първо място на Ивайло Белев - световен шампион по T-Wall, който сега следва магистратура в Германия. Отборът по информатика спечели четвърто място на националното първенство през 2007 г.

Студентският живот не се състои само в упражнения и лекции. Габрово е разположен в сърцето на България и предлага добри условия за спорт, забавления и различни културни занимания. Просто трябва да съчетавате полезното с приятното, да се постараете да бъдете максимално организирани, за да имате време за всичко. Формулата да бъдете добри студенти е да полагате много упоритост и последователност, за да бъдат възнаградени усилията ви в това престижно висше училище, каквато е габровският Университет. На добър час!

ДОЦ. Д-Р ИНЖ. ХРИСТО ХРИСТОВ

Можете да се гордеете с постигнатия си личен успех, именно приемът ви в Университета като наши студенти. Поздравявам ви и с избора ви да се обучавате в ТУ-Габрово. Няколко са паметните неща в човешкия живот и едно от тях за вас ще е този университет.

Влизате в студентския свят с амбицията и разцвета на младостта. Убеден съм, че с учене и упоритост, като следвате логиката и разума - ще успеете. Висшето образование е неразривно свързано с изключително широка култура, организационен и традиционен подход, но също така и с развитие на личностни качества и талант.

Вие трябва да имате самочувствието на онези многобройни млади хора, които

със своята енергия, вяра и вдъхновение, стават пример в обществото. България се нуждае именно от такива личности, които да се справят с предизвикателствата на живота, давайки по нещо от себе си на науката, техниката, технологиите и общественото развитие.

Университетът сбъдна една мечта

ТАЗИ ТРУДНА БЪЛГАРСКА АЗБУКА УЧИХА ЕРАЗЪМ-СТУДЕНТИ ОТ ГЕРМАНИЯ, РУМЪНИЯ, ИСПАНИЯ, ЛАТВИЯ И ТУРЦИЯ

Техническият университет в Габрово бе един от шестте български университета, утвърдени от Центъра за развитие на човешките ресурси, който администрира европейската образователна програма „Еразъм“ да проведе интензивен езиков курс по български език за чуждестранни студенти, които през настоящия семестър на академичната 2011/2012 учебна година се обучават в български университети по „Еразъм“.

В продължение на три седмици - от 29 август до 16 септември 2011 г., преподаватели от ТУ - Габрово учиха чуждестранните студенти на българската азбука и да говорят български език. Целта бе да получат основни познания за граматиката и да усвоят лексика, с която да поддържат ниво на адекватност в обществена и учебна среда в България. Тяхната езикова подготовка покри нивото на компетентност А1 по скалата на Европейския езиков паспорт. Запознаха се още с българския бит, традиции и ценности. Посетиха Архитектурно-етнографския музей „Етъра“, Дома на хумора и сатирата, Националният музей на образованието, градовете Велико Търново и Трявна, Долината на българските царе и историческия връх Шипка.

Обучението се проведе в Конферентната зала на Университетската библиотека. Лектори бяха ст. преп. Мариана Авдеева, ст. преп. Силвия Драгозова и преподавателите Лалка Денчева и Силвия Ангелова. Четирима от участниците в курса избраха Техническият университет в Габрово, останалите - Техническият университет и Медицинската академия в София, Пловдивският университет и Русенският университет „Ангел Кънчев“, Националната академия по изкуствата, Икономическият университет във Варна.

На церемонията по закриването, когато участниците в курса получиха сертификати за придобитите езикови знания, доц. Лазов, зам.-ректор, обяви, че курсът се посвещава на неговия инициатор, покойната вече преподавателка в Департамента за езиково и специализирано обучение, Ива Василева.

Чакай малко!

Това бе една от късите фрази на български език, които групата чуждестранни студенти, учиха това лято в Габрово. От страни, повелението „Чакай малко!“ се подразбираше и в смисъл, „Спри за малко, в България!“ Четири български университета сега са точно такава спирка за момчетата и момичетата, които този семестър са Еразъм-студенти у нас.

Йоханес от Германия, от университета „Карлсруе“, е в магистърска степен „Бизнес инженерство“. Бианка от Румъния, е също студент пета година медицина. Джоана Роса Аморосо и тя е последна година студент в Техническият университет в Камуна, Португалия. Едгарс, Юрис, Зане, Денис, Лелде, Кристин и Янис са от Латвия. Там те са студенти в икономически и инженерни специалности. Една от срещите ни беше по време на урока „Аз обичам България“. Европейската диплома и нейното признаване в други университети е основната причина да дойдем тук - казаха те. Те бяха на мнение, че шансът да пътуваш, да опознаеш различния начин на живот, да минеш през друга система на обучение, да усетиш духа и традициите на един друг народ, е да се обучаваш по програма „Еразъм“. Благодарение на нея се запознаваш с нови хора, градиш приятелства зад

граница, обогатяваш възгледите си, трупаеш нови знания и преживявания.

Евита учи в университета Rezeknes Augstskola, трети курс специалност „Маркетинг“. В Габрово тя продължава да учи избраната специалност. Юрис, Денис и Едгарс, тримата втори курс, в Габрово продължават по специалността „Мехатроника“. Юрис е избрал университет в България, тъй като очаква, че тук може с лекота да изкара известен период от живота си, защото чувства България близка.

Нещото, което най-много е впечатлило Едгарс в нашата академична среда, е приятелски настроените колеги и преподаватели. Впечатлен е от професионализма и отношението към тях, което ги е предразположило да се чувстват добре в България.

Лазер-школа 2 Бургас - Габрово, 2011

Негово Превъзходителство Матиас Хьопфнер, посланик на Германия в Република България, през 2010 година, когато беше първото издание на Лазер-школата, пристигна точно в самия край на събитието и връчи сертификатите на участниците. Този път той дойде в Бургас и участва в церемонията по откриването на второто издание на Лазер-школа 2011, като приветства участниците в нея.

Това бяха представители на университетите „проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Висшето училище за приложни науки - Митвайда, Германия, Тракийският университет - Одрин, Турция и Техническият университет в Габрово. Лятната школа е инициатива по европейската програма „Учене през целия живот“ - Еразъм интензивна програма. Темата тази година бе „Лазерна техника и методи за лазерно маркиране“

Олга Грекова, Робърт Зигел, Ларс Вендлер и Георги Цанев слушат внимателно лекции, които бяха свързани с конкретни примери от практиката. В продължение на две седмици - от 1 август 2011 г., студенти от Германия, Турция и България и техни преподаватели, бяха запознавани с най-новите теоретични и практически аспекти на иновативното лазерно маркиране.

Доц. Лазов и лекторите от Университета по приложни науки в Митвайда проф. Екснер и д-р Шиле.

Проф. Екснер - директор на Лазерния институт за Долна Саксония, Германия, запозна аудиторията с технологиите за лазерно маркиране, гравирание и закаляване. Д-р Шиле презентира безопасните условия на труд и по-конкретно „Въздействието на лазерите върху биологични обекти“.

Отляво надясно на снимката - Проф. Екснер, доц. Лазов и доц. Парашкевов. Правият е Христо Хаджиев, който пристигна в Бургас от Еслинген (Германия), за да представи своята лекция на тема „Ново поколение лазерни технологии“.

Бургас, Университетът „Проф. д-р Асен Златаров“, който бе домакин на първата седмица на LaserGab 2. Катя Гюнтер представя темата свързана с лазерно отнемане. В средата - Ян Дрексел, един от лекторите, вдясно - доц. Лазов, който освен лектор беше и преводач от немски на български език на лекциите.

Габрово. Посещение на Националния музей на образованието. Колегите от Турция и Германия разбраха, че в нашия град Васил Априлов и Николай Палаузов запалват искрата на българското светско образование през 1835 година. Тук ни разказаха за развитието на образователните системи и технологии в България през последните 176 години.

Лазер-школа 2 Бургас - Габрово, 2011

Техническият университет - Габрово е координатор на проекта Laser Gab. На снимките: Работната атмосфера в Конферентната зала на Университетската библиотека. Всички участници бяха впечатлени от Габрово, като световна столица на хумора. В Бургас предизвикателството беше морето.

Ето как Сечил се вписа в скулптурната композиция пред Дома на книгата в Габрово.

Фирма АМК в Габрово - лидер за маркиране на ротори и статори. Тук подробно разгледахме технологията на маркиране. Всеки участник получи подарък - ключодържател, лазерно маркиран с текст по избор. Посетихме още фирмите Цератицит, Технолес и др.

„Пан Х“ беше една от фирмите, които посетихме в Габрово. След като ни посрещнаха много топло, на тръгване, някои от участниците си тръгнаха с лазерно изрязани фигурки на сърца и с рекламна поставка, на която е маркиран един от символите на Габрово - котка с отрязана опашка и името на събитието „Laser Gab 2011“.

А това са най-малките участници в лазер-школата.

Случи се насърчаващо сътрудничество между ТУ - Габрово и ВУ -Резекне, Латвия

Точно на границата между месеците септември и октомври, ректорът на Висшето училище в град Резекне, Латвия, проф. д-р Едмундс Теирумниес пристигна в Габрово с декана на Инженерния факултет и директора на Програмата по мехатроника. Изключително делова и ползотворна среща имаха с ректора на ТУ - Габрово доц. Дешка Маркова и заместникът ѝ доц. Любомор Лазов. Началото на сътрудничеството поставя мобилността по програма Еразъм на преподавателите от габровския Университет проф. Стефан Къртунов и д-р Николай Ненов, които изнесоха там лекции. Трима студенти от ВУ в Резекне също това лято бяха на практика в габровската фирма «Мехатроника». Този семестър в ТУ - Габрово се обучават четирима студенти от Латвия. Макар и в първите си стъпки, сътрудничеството между двата университета стъпи здраво на земята. Ректорските ръководства се разбраха да започне подготовката на проекти за съвместни магистърски програми по «Мехатроника» и «Електронна търговия».

Латвия в нашите очи

Авторът, проф. Стефан Къртунов, написа пространния пътепис провокиран от престоя си в град Резекне, където чете лекции като гост-професор по микро-и нанотехнологии в университета там.

Името „Латвия“ води своя произход от древните Латгалийци, едно от четирите източни балтийски племенна, които съставляват етническата основа на латвийския народ (около VIII-XIII век с. Хр.). С роденото много по-късно от деятелите на националното пробуждане ново понятие „Латвия“ започнали да означават всички места, които са населени с латвийци. Регионът в кръговрата на историята попада под контрола на Полша, Швеция, Германия и Русия. Латвийците запазват традициите на своята самобитна култура през столетията, което дава възможност на народа да преживее и оцелее във времето на господство на многото завоеватели. Известни като Ливония през повечето време и по обясними причини, земите, които днес представ-

ляват Латвия, през XIII век попадат под влиянието на немския рицарски орден „Братя на меча“ и Тевтонския (Левонски) орден. По-късно през XVIII и XIX век обаче Латвия е завладяна от Русия заедно със съседните области. След като Русия е опустошена от революцията и Първата световна война, Латвия обявява независимостта си на 18 ноември 1918 г. От 1934 г. е авторитарна държава със статут на република. Този период на независимост продължава за кратко, тъй като Съветският съюз анексира страната на 17 юни 1940 г. в съответствие със съветско-нацистката договореност (пактът Молотов-Рибентроп) от 1939 г., акт който никога не е признат от САЩ и много други страни. С изключение на кратък период на немска окупация през Втората световна война, Латвия остава съветска република като Латвийска ССР, докато реформите на съветския комунизъм или „перестройката“ не стимулират и латвийското движение за независимост или т.н. „песенна революция“. На 21 август

1991 г. страната става независима след разпа-

дането на Съветския съюз. От тогава Латвия върви по пътя на засилване на връзките си със Запада и става член на НАТО и на Европейския съюз през 2004 г. Въпреки че последните руски войски напускат през 1994 г., статусът на руското малцинство (средно около 28-30% от населението, а в някои градове, например Резекне и повече) остава проблем и днес за Москва. До средата на XX век названието на страната на български е Летония. Смяната е част от по-широк процес за заместване на имената на много други държави с руски. Площта ѝ е 65 558 кв. км, от които 64590 кв. км суша и 968 кв. км водна площ. Стратегическото местоположение на Латвия определя нейната историческа роля като пресечна точка на търговията, културните връзки и международни отношения. Разделена е на четири региона: на запад Курземе, на север Видземе, на изток Латгале и на юг се намира плодородната Земгале. За нас беше чест да попаднем в сърцето именно на тази страна - Латгалия, дала името на страната и град Резекне, възникнал именно на кръстопътя между четирите посоки на света.

Изписването на знаци върху камъни, а след това хвърлянето им във вода е начин, по който човек може да изкупи греховете си. Ритуалът се провежда предимно преди сватби.

Вие какво мислите?

Най-търсени у нас са инженери, мениджъри, занаятчии

Днес Менпауър България обяви резултатите от „Годишното изследване за недостига на таланти“, според което 42% от работодателите в България имат трудности да попълнят критични позиции в своята организация. Един на всеки трима работодатели по света има затруднения да попълни важни свободни позиции.

В България позициите, които работодателите намират за най-трудни за попълване, са инженери, мениджъри и ръководни кадри и занаятчии.

Надя Василева, управляващ директор на Менпауър България, Сърбия и Хърватска, каза: „Ако не всички работодатели изпитват болезнените проблеми на световния недостиг на таланти, то има външни сили, които най-вероятно скоро ще ги поставят под натиск. Компаниите трябва да възприемат дългосрочен подход, за да са сигурни, че имат таланта, от който се нуждаят, за да постигнат своите бизнес цели. Докато талантът не може да бъде „произведен“ в краткосрочен план, една силна стратегия за работната ръка ще гарантира, че бизнес стра-

тегията на компанията ще бъде подпомогната от наличието на хората с таланти, от които се нуждае, за да я изпълни.“

Най-търсените позиции в България през 2011 г.

1. Инженери; 2. Мениджъри/директори; 3. Занаятчийски професии; 4. Секретарки, лични и административни асистенти, помощен персонал за офис дейности; 5. Техници; 6. Шофьори; 7. ИТ специалисти; 8. Търговски представители; 9. Счетоводители и финансисти; 10. Машинисти/машинни оператори.

Едни от най-честите решения, които работодателите в България използват, за да преодолеят тези трудности, са да назначават служители, които в момента нямат уменията за позицията, но имат потенциал за развитие (59%); предоставят допълнителни обучения на настоящите си служители, за да попълнят свободните позиции (29%) или променят стратегиите си за реклама и подбор на персонал (26%).

В световен мащаб работодателите, които имат най-големи трудности да намерят подходящите хора, за да попълнят позициите си, са в Япония (80%), Индия (67%), Бразилия (57%), Австралия (54%), Тай-

ван (54%), Румъния (53%), САЩ (52%), Аржентина (51%), Турция (48%), Швейцария (46%), Нова Зеландия (44%), Сингапур (44%), България (42%), Хонг-Конг (42%) и Мексико (42%).

В 21 изследвани държави от региона на Европа, Близкия изток и Африка един на всеки четири работодатели изпитват трудности да попълнят работни позиции поради липса на таланти и въпреки че този процент е по-нисък от средния в световен мащаб, той е с три процентни пункта повече от 2010 г. и най-висок от 2008 г. насам. Държавите, които изпитват най-големи трудности да намерят таланти и да запълнят свободните си позиции, са Румъния (53%), Турция (48%), Швейцария (46%) и България (42%). Най-малко трудности с недостига на таланти изпитват Полша (4%), Ирландия (5%), Норвегия (9%) и Испания (11%). Недостигът на таланти е нараснал с шест процентни пункта във Великобритания - от 9% през 2010 г. до 15% през 2011 г. Според работодателите в региона на Европа, Близкия изток и Африка най-трудните за попълване позиции за пета по ред година са занаятчиите, следвани от техниците и инженерите.

Взехте ли си Международна Студентска Карта ISIC?

От настоящата 2011/12 учебна година, Техническият университет в Габрово предлага на всички студенти, редовно обучение, при записването си във факултетната канцелария да подадат документи за получаване на международна студентска ISIC карта.

Правата за издаването и разпространението на ISIC принадлежат на ISIC Association, неправителствена организация с офис на управление в Холандия. Днес те се разпространяват под егидата на UNESCO и Европейската комисия в над 95 държави в света и са притежавани от 4 милиона души годишно. В България ISIC Association се представлява от Асоциацията за подпомагането на академичната общност (АПАО). Основна цел на асоциацията е да подпомага развитието на младите хора и академичната общност в България на всички нива и с всички средства. Основни партньори на асоциацията за разпространението на картите в страната са USITCOLOURS и Банка ДСК.

Повече информация за DSK ISIC UNI, както и за всички намаления в България, може да намерите на www.isic.bg

Представител на АПАО за ТУ - Габрово е Светлана Минкова, Университетски кариерен център, GSM 0898 57 12 30

Тържествено начало на новата учебна година

На 19 септември, за да открият новата учебна година заедно с нас, студентите и преподавателите на Техническият университет, в обновената зала „Възраждане“ в Габрово, бяха дошли народните представители в 41 Народно събрание Галина Банковска - заместник-председател на Комисията по образованието, науката и въпросите на децата, младежта и спорта в Народното събрание,

Ивелин Николов - член на въпросната комисия, изпълняващият длъжността кмет на Габрово инж. Добрин Савчев, изпълнителният директор на Габровската търговско-промишлена палата инж. Галина Михнева, членове на академичното ръководство на Университета, заместник-ректорите доц. д-р инж. Христо Христов - зам.-ректор по учебната дейност, който бе водещ на тържеството, доц. д-р инж. Любомир Лазов - зам.-ректор Научно развитие и сътрудничество, доц. д-р инж. Анатолий Александров - декан на факултет „Електротехника и електроника“, доц. д-р инж. Георги Рашев - декан на факултет „Машиностроене и уредостроене“, доц. д-р Анюта Николова - декан на факултет „Стопански“, заместник-декани, ръководители на катедри, преподаватели и служители, много гости.

След приветствията, празничната програма продължи с изпълненията на известната габровска група „The blue jam ways“ - Калин Василев и Светозар Колев /Питкин/ - китара и вокалистът Цветомир Цанков; танцов състав „Маркотей“ при ОУ „Иван Вазов“, фолклорен ансамбъл „Сивек“ с ръководител Валентина Маринова и танцова школа „Лиана“ с ръководител Лиляна Пантелеева.

След тържественото откриване на новата учебна година всички се отправиха към паметника на Васил Априлов. Венец поднесоха ректорът доц. Дешка Маркова и доц. Христо Христов, зам.-ректор.

Дилма Русеф получи почетното „Doctor Honoris Causa“ на ТУ - Габрово

Решението, с почетното звание да бъде удостоена Дилма Русеф, президент на Бразилия, е на Академичния съвет на Университета. Атрибутите, свързани с него, ще ѝ бъдат предадени чрез посолството на Бразилия у нас. По време на обедата, даден от кмета на Велико Търново д-р Румен Рашев, на официалната маса на Дилма Русеф и българския президент Георги Първанов, бе поканена и доц. Дешка Маркова, ректор на ТУ - Габрово. Чрез протокола тя ѝ връчи почетния знак на Университета. Сред официалните гости бе и доц. Любомир Лазов, зам.-ректор.

При посещението си в Габрово - родното място на нейния баща, Дилма Русеф се запозна с българските си корени. Придружавана от президента Георги Първанов и съпругата му, Дилма Русеф се среща с габровци в двора на Националната Априловска гимназия - училището, което е завършил баща ѝ Петър Русев. Особено вълнуващи бяха думите ѝ: „Знайте, че част от Габрово живее в Бразилия в лицето на нейния президент.“